

УДК: 658.5.

Л. Малюта, канд. економ. наук, доцент; А. Лань

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

L. Malyuta, A. Lan

INNOVATIVE ASPECTS OF MANAGEMENT BUSINESS ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISE

В сьогоденних умовах жорсткої конкуренції та нестабільності як світової, так і вітчизняної економіки актуальною є проблема дослідження ділової активності вітчизняних підприємств та формування ефективної системи її управління.

Як відомо, ділова активність підприємства є динамічним багатоелементним поняттям, сутність якого розкривається в процесі формування цілеспрямованих заходів, спрямованих на досягнення запланованих результатів діяльності підприємства.

Огляд наукових праць вітчизняних та закордонних авторів вказує на відсутність єдиного наукового погляду щодо трактування терміну “ділова активність підприємства”. Вивчення основних підходів до розкриття глибини даного поняття дозволило нам виділити такі три основні напрями дослідження проблематики:

1. Авторами наводяться терміни “ділова активність”, “рівень ділової активності”, кількісні та якісні показники оцінки (рівня) ділової активності. Більшість авторів вважають, що “за економічним змістом ділову активність підприємства можна розглядати як у широкому, так і вузькому значенні”. У широкому – це весь спектр зусиль, спрямованих на просування підприємства на ринках продукції, праці, капіталу, у вузькому – аналізуються переважно фінансові аспекти ділової активності підприємства через узагальнені та часткові показники ресурсовіддачі (коефіцієнти оборотності авансованих ресурсів), які розглядаються у динаміці. Певне співвідношення між динамікою таких показників визначає екстенсивний або інтенсивний характер економічного зростання підприємства.

2. До наступного напрямку можна віднести авторів, які, розглядаючи аналіз ділової активності, не розкривають сутності та не наводять визначення поняття “ділова активність”. При цьому розраховується коефіцієнт ділової активності або наводяться кількісні та якісні показники, які об’єднуються в групи показників ділової активності.

3. Науковцями досить часто термін “ділова активність” взагалі не застосовується або лише згадується. Наводяться показники обігових коштів та методи їх аналізу, які можна характеризувати як показники оцінки рівня ділової активності. При цьому застосовуються інші терміни такі, як, наприклад, рівень активності, рівень активності діяльності, показники нормальної активності та практичної потужності.

Зазначимо, що управлінські рішення, які приймаються на підставі виключно фінансових коефіцієнтів ділової активності, є інертними, оскільки аналіз за даними показниками являє собою констатацію результатів діяльності підприємства.

Таким чином, дослідження ділової активності підприємства слід проводити більш глибоко, в розрізі основних її локальних функціональних підсистем, базуючись на принципах системного підходу. З цією метою для промислового підприємства пропонуємо виділити такі основні складові: маркетингову, логістичну, операційну (виробничу), інноваційну, інвестиційну, кадрову, фінансову. Оскільки, кожна із них має власні елементи, структуру, організацію, функції менеджменту, то такі підсистеми є відокремленими та одночасно взаємопов’язаними процесами управління. Відповідно, ділову активність в цілому слід розглядати як динамічний процес, в межах якого реалізуються функції менеджменту, оновлюється інформація, приймаються і виконуються управлінські рішення.